

LE COURRIER DE L'OUEST
(Edition en Quốc-Ngữ)

AN HÀ NHẬT BÁO

MỖI NGÀY THỨ NĂM IN RA MỘT KỶ

Directeur-Gérant: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Direction — Rédaction — Administration — Boulevard Delanoue

DINH GIA BÁN
TRONG LỜI ĐỒNG LƯƠNG

Bên chữ Quốc-ngữ

Trọn năm..... 5 \$ 00

Sáu tháng..... 3 00

Bên chữ Langsa

Trọn năm..... 3 \$ 00

Sáu tháng..... 2 00

Bên Quốc-ngữ và Langsa

Trọn năm..... 7 \$ 00

Sáu tháng..... 4 50

安
河
日
報

PUBLICITE

Ai muốn rao báo về
việc mua bán và mua
nhật báo xin đến Bồn quán
mà thương nghị.

Mua nhật trình kẻ tờ
dầu và giữa tháng và phải
TRẢ TIỀN TRƯỚC.

Bản lẻ mỗi số 015.

Coi bài: « Sự tích giặc Âu-châu » hay lắm.

Ngà-la-tư (Đức-xi) Áo-quốc (C-trich), Thổ-nhĩ-ky (Tục-ky), Y-lai-lai (L-s-ly).

INTHO. — IMP DE L'OUEST

Cac nha Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho dặng mạnh giới, thì hãy hỏi thăm mấy người lớn cùng là ông xã bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI như hàng bảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán công chứng thuốc như hàng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng nới, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán đắt hơn người Tây đâu.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thứ rượu này dùng mà bổ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người dờn bà có thai dùng thì có tính sanh ra có da thịt và mạnh giới.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RÒNG THUỐC THƯỢNG HẠNG

và nhiều hiệu có danh tiếng đầu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE**

DE MOLINIER, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì ngừa dặng các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kể tên trên đó, và có bán các thứ thuốc, khác cũng hiệu nghiệm vậy.

HÀNG HẬU-GIANG

vốn dặng 60.000

Hàng này của Langsa và Annam hùng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nội tắc một đều là tại Saigon có món chi, thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Cũng gởi hàng cho các xứ xa: nếu mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem hàng chơi thì rõ.

LO'I RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ, tại nhà In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chữ có quyền thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu viết thì, lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VĂN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gởi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà In Hậu-Giang, Cần-thơ, mà mua.

Kính cáo.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MUC LỤC

- 1.— Kinh cáo Đồng bang.....
- 2.— Quan T. Q.A. Sarraut bị thích khách, song vô hại.....
- 3.— Lời nghị mới.....
- 4.— Lời cảm tạ của Chánh phủ Pháp-Quốc.....
- 5.— Gia quan tấn tước.....
- 6.— Sắc-Tứ.....
- 7.— Nông nghiệp tương tế ngân hàng hội.....
- 8.— Nghị định về giấy thuế thân mới.....
- 9.— Cần-thơ đương kim thời thế.....
- 10.— Gái nhà chồng.....
- 11.— Ban hát Xiết Annam hát tại Cần-thơ.....
- 12.— Hậu Phước.....
- 13.— Lịch Annam.....
- 14.— Thầy chùa đánh thầy chùa.....
- 15.— Cuộc xô số của hội Trương-Tế.....
- 16.— Văn uyển.....
- 17.— Ngoại quốc tân văn.....
- 18.— Nam-kỳ Thời sự. Giá bạc, giá lúa.....

Kinh cáo Đồng bang

Ông Võ-văn-Thơm vì công việc đã doan chàng rảnh dặng mà xem xét tờ Courrier de l'Ouest và An-Hà nhựt-báo như khi trước; vậy kể từ 1er Décembre 1918 quyền xem xét bài vở của 2 tờ báo đó sẽ giao về nơi tôi; nên kính cáo đòi lời xin lục châu Đồng bang ai muốn gởi mandat mua nhứt trình, hoặc muốn ăn hành bài vở chi giúp vui vào 2 tờ báo đó xin gởi ngay cho tôi, tôi sẽ sàu lòng làm cho vừa ý chứ vị luôn luôn.

Nay kính.

TRẦN-DẮC-NHĨA

Chủ sự nhà in Hậu-giang
và Tổng-lý An-Hà Nhựt-Báo.

Cần-thơ

QUAN TOÀN-QUYỀN Albert Sarraut

Bị thích khách, nhưng mà vô hại.

Ngày 15 Décembre 1918, đang lúc quan Toàn-Quyền Albert Sarraut dự lễ khai chợ phiên tại Di-nội, tỉnh tỉnh có 1 người Langsa tên Desvignes là cựu viên chức tam tại Hà-Nội đến trước mặt ngài đương như muốn trình tờ giấy chi vậy, liền bắt ngài một mũi súng sau Broving. Bắn trúng hắng bên hữu, may không nhắm xương hắng, khoan thít ra nằm tại móng tròn bên hữu. Tức tức điều quan Toàn-Quyền vô Nhà-Thương, quan thầy thuốc Leroy des Barres, có quan Thanh-tra y viện là ông Clouard dự chứng, mở vết quọc đạn. Quý thể quan Toàn-Quyền, sau khi mức đạn ra rồi cũng

được bình yên, các quan thấy thuộc chẳng thấy chi cho là quan hệ về sau.

Bốn quân An-Hà-Nhựt-Báo kính chúc quan Toàn-Quyển vit tích cho mau lành và kính mừng cho ngài rất nên hạnh phúc thoát khỏi tay kẻ bất lương vì ngài vi thù.

Lời nghị mới

Quốc dân ta lấy làm hân hạnh dâng gọi nhườn vớ lợ chi An của Quan Toàn Quyển Đại thần Albert Sarraut; vì mới đây ngài có ban hành lời nghị thưởng chức Tri-Huyện hàm, Tri-phủ hàm, và Đốc-Phủ hàm cho những vị nào có công giúp nước dựng thân niên, hoặc bên Bồ, bên Ấn và Cai-Tông. Tệ báo xin dịch lời nghị ấy ra đây cho chư công tường lãm:

BÔNG-DƯƠNG TỔNG THỐNG TOÀN QUYỂN ĐẠI THẦN NGHỊ ĐỊNH:

Điều thứ nhất: Định thưởng chức Tri-Huyện hàm cho những hàng Thông-phán, Cai Tông và những người nào giúp việc bên Bồ hoặc bên Ấn khi được lên tột bậc trong hàng phẩm của mình và dâng hối hưu dưỡng lão.

Chức Tri-Phủ hàm thì định thưởng cho các Tri Huyện hạng nhứt có công xứng đáng đến kỳ hối hưu dưỡng lão mà chưa lên được chức Tri Phủ.

Quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ dâng quyền ban hành lời nghị thưởng những trước hàm nói trên đây.

Điều thứ nhì: Quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ cũng được làm lời nghị mà thưởng chức Tri Huyện hàm cho các Giáo-Sư đương quyền giúp nước ít nữa là được 25 năm trong ty Giáo-Huấn và được tiến dẫn cùng Chánh phủ rằng mình

dặng siêng năng cần mẫn trong phận sự của mình.

Giáo sư nào đã được thưởng chức Tri Huyện hàm rồi, thì sau cũng được lên chức Tri Phủ hàm và Đốc Phủ hàm nữa.

Từ ngày được dự chức Tri Huyện hàm thì ít nữa là 5 năm sau mới được lên chức Tri Phủ hàm, rồi 5 năm sau nữa mới được ban chức Đốc-Phủ hàm.

Điều thứ ba: Những người Bốn-quốc không có giúp việc hoặc bên Bồ hoặc bên Ấn trong Nam-kỳ, cũng được dự thưởng chức Tri-Huyện hàm là khi nào có lời quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ xin cho mình thì Quan Tổng-Thống Toàn-quyển sẽ phê cho.

Những người nói trên đây sau cũng được dự thưởng tới chức Tri-Phủ hàm và Đốc-Phủ hàm nữa; nhưng mà phải đúng tuổi định theo dưới đây mới được dự thưởng:

Phải được 40 tuổi, thì mới được dự thưởng chức Tri Huyện hàm.

45 tuổi thì mới được dự chức Tri Phủ hàm.

50 tuổi thì mới được dự chức Đốc-Phủ hàm.

Điều thứ tư: Quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ lãnh thì hành lời nghị này.

Saigon, le 28 Novembre 1918

ký tên: A. Sarraut.

Vương lịnh quan Toàn-quyển;

Quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ

ký tên: Maspéro

LỜI CẢM TẠ CỦA

Chánh Phủ Pháp Quốc

(về cuộc Quốc-trái thứ tư)

Quan Tổng-Thống Toàn Quyển có dâng giấy thép của Quan Thuộc-Đại-Bộ Thượng Thư gửi cho ngài như vậy:

"Tôi lấy làm vui mừng mà tỏ cho ngài hay rằng Chánh-Phủ Đại-Pháp rất khen tặng ngài về cuộc Quốc-trái kỳ thứ tư này tại Đông-Dương thật là thắng số lắm. Số tiền giúp cuộc Quốc-trái kỳ này làm cho Chánh-Phủ thấy rõ lòng ái quốc của thần dân Langsa, thấy rõ lòng thành tín của thần dân Annam và thấy rõ lòng biết ơn của người Ngoại-Quốc và Đông-Minh; vậy xin ngài hãy thay mặt cho Chánh Phủ mà cảm tạ hết thấy mọi người có lòng vùa giúp trong cuộc Quốc-trái này.

"Luôn điệp, tôi xin tiếp theo đây mà cảm tạ người người, và tôi có lòng khen ngợi ngài và các Quan Phụ sự cũng ngài hết lòng sốt sắng nên kỳ quốc-trái thứ tư này mới dặng một số tiền to ở tất đường ấy.

Ký tên: Henry Simon

Gia Quan Tản Trức

Chỉ vụ ngày 4 Décembre 1918, định thưởng:

1° Từ dăng bội tinh (Officier de la Légion d'Honneur.)

Ông Charles Thông-sứ Annam. Ông Baudouine Thông-sứ Cao-man.

2° Ngũ dăng bội tinh (Chevalier de la Légion d'Honneur)

Ông Le Gallen Nguyễn-soái Nam-kỳ.

Ông Garnier, ông Lechê, ông Tissot, ông Pasquier và ông Le maire.

Tệ báo kính mừng cho chư vị Cao-quan công danh rực rỡ, đại mường xuê-xan.

A. H. N. B.

Sắc tứ.

Quan Toàn Quyển Đại Thần coi Đông-dương đã làm lời nghị định ban bằng cấp "NGHĨA SĨ" cho những người Annam ta hoặc là lính, hoặc là thợ sang giúp Mãn-Quốc về; ngoại trừ những người nào tánh hạnh không tốt bị phạt mà phải dũi về xứ, thì không dặng thưởng bằng cấp đó.

An-Hà-Nhựt-Báo lấy làm hân hạnh vớ và kính tặng những vị Đông-Bang ta dặng bằng cấp "NGHĨA SĨ" hai câu như vậy.

Quý bản thiết, ngàn năm dặng rõ ràng danh nghĩa sĩ.

Vinh diệp thay, muôn thuở còn phong ngợi tiêng trung thần

Nông-nghiệp Tương-tê ngân hàng hội

Quan Toàn Quyển Albert Sarraut mới ban hành lời nghị về thể lệ vay bạc của các Hội Nông-nghiệp Tương-Tê ngân hàng trong Nam-Kỳ.

Điều thứ 1 — Những Hội-viên của Nông-nghiệp Tương-Tê ngân hàng hội trong xứ Nam-kỳ lập ra có đủ phép theo thể lệ định trong lời nghị ngày 8 Septembre 1912, muốn vay bạc của Hội hay là của hội-viên nào khác, thì được phép đem ruộng đất thế chun làm giấy vay trong ít ngày hay là ít tháng tùy thích.

Điều thứ 2 — Theo phép tờ giấy làm thế chun đất, phải làm ra 2 bản, một đến Tòa-bố, số tại chỗ đất đó xin rên vào địa-bố. Một bản phải giao cho Tòa-bố cầm làm bằng. Sự thế chun đất này

cũng làm cho đủ phép như sự cấm cố vậy.

Điều thứ 3.— Mỗi lần đến xin nêu trong Địa-bộ thì phải đóng tiền tổn phí 1\$00. Khi xin bồi trong Địa-bộ phải đóng tiền tổn phí chi hết.

Điều thứ 4.— Từ thẻ chưa dứt đó, nếu khi nào có cần dùng mà chiếu dõi nơi Tòa-Hội thì phải đóng bách phần cầu chứng, như đóng bách phần giấy nợ và phải gắn con niêm như các giấy tờ thuộc về sự thương mại vậy.

Điều thứ 5.— Như có làm giấy thiếu nợ trước rồi nay là n tờ thẻ chưa dứt thêm cho chắc-chắn, thì tờ thẻ chưa dứt đó phải gắn con niêm nữa; mà tiền bách phần mỗi tờ phải đóng 1\$20, bởi vì cái giấy nợ làm trước đã có đóng tiền bách và gắn con niêm rồi.

Điều thứ 6.— Nếu trong một hội Nông-nghiep Tương-tế ngân hàng với nhau, Hội-viên này muốn thẻ chưa dứt đóng vay bạc của Hội-viên kia, muốn làm cho đúng phép, thì tờ giấy ấy phải có ông Hội-Trưởng trong hội hay là người thay mặt cho ông đứng chứng mới được. Sự đứng chứng ấy Hội muốn thâu chút đìah tiền chi cũng được.

Điều thứ 7.— Nếu đến ngày kỳ hẹn mà người thiếu nợ không chịu trả, thì cứ theo tờ giao-kèo mà thi hành. Cách thức thi hành này cũng như cách thức thi hành của người Bôn-quốc trong Nam-kỳ này vậy.

Làm tại Saigon ngày 29 Novembre 1918.

Ký tên ; A. SARRAUT.

Lãnh thi hành lời nghị này :

Quan Nguyên-Soái Nam-kỳ

Ký tên : MASPÉRO.

Quan Chương-Lý Đề-Hình

cởi Đông-Dương :

Ký tên ; LENCOU-BARÈME.

Nghị định về giấy thuế thân mới

Quan Khâm-Mạng Đại-Thần
Toàn Quyền Tổng Thông
Đông-Dương,

Điều thứ nhất.— Giấy thuế thân đã lập ra tại xứ Nam-kỳ theo lời nghị định ngày 27 Septembre 1902, thì nay phải có hoặc là dấu hình hoa của người cầm giấy, hoặc là dấu lằn ngón tay cái và ngón tay trỏ, hay là hai ngón tay khác thuộc về bàn tay hữu vào trong giấy ấy.

Giấy thuế thân ấy sẽ lập ra có lằn số tại chỗ người lãnh giấy đóng thuế thân phải bảo kiết và phải có nhận một-ký của lằn vào.

Lại nữa, sau khi xét quả thật các điều biên ký và các dấu lằn ngón tay trong giấy thuế thân ấy rồi, thì quan Tham biện hay là viên quan thay mặt cho ngài phải nhận thiệt và ký tên mình trong giấy thuế thân ấy.

Hình hoa phải làm hình mới, cho giống với người và phải có đóng con dấu lỗ ra khỏi vành, thứ còn dấu khô (nghĩa là con dấu không chấm mực); cái dấu người phải cao dặng ít là hai phân tây.

Những dấu lằn ngón tay phải rõ nét các chỉ rành rẽ.

Điều thứ 2.— Giấy thuế thân phát ra theo các thẻ lệ định trong điều trước này phải làm y mẫu thức theo lời nghị định của quan Nguyên-Soái Nam-kỳ.

Giấy thuế thân ấy sẽ cho dùng dặng đủ phép nội kỳ hạn năm năm và chẳng dặng thay giấy mới trước khi mãn kỳ hạn ấy, trừ ra khi làm hư, khi làm mất, hay là bị ăn trộm, thì mới nên xin giấy khác.

Khi thay giấy mới trước kỳ hạn 5 năm phải đóng một số bạc thuế để Nhà-nước thâu vào kho quân-hạt, và số thuế ấy là bao nhiêu, thì để sau sẽ có lời nghị định chỉ y theo thức lệ đã dạy bởi chỉ dụ thông dụng về cách tác lập và thâu thuế nhỏ cho các kho quân hạt dặng nhờ.

Điều thứ 3.— Những giấy thuế thân quá kỳ hạn, hay là chẳng dùng dặng vì bị hư, và giấy của dân tử, thấy đều phải nạp trả cho quyền bố chánh trị dặng lo hủy bỏ.

Điều thứ 4.— Sự chứng bằng có đóng thuế thân rồi, thì phải có chữ của Xã-trưởng hay là chữ của quan kiểm Soát các chức vụ thuế chánh ngạch, ghi biên nhận lằn trùng phép trong mấy khoản để chứa dặng ghi chứng bằng như vậy trong bài thuế thân, nếu ai bất tuân không lập chứng bằng như vậy sẽ phải bị phạt theo luật toà án.

Điều thứ 5.— Các thẻ lệ nào trái nghịch với thẻ lệ trong nghị định này, đều phải bãi bỏ.

Lời nghị định này sẽ thông dụng kể từ ngày mồng một Avril 1919.

Saigon, ngày mồng 6 Novembre 1918.

A. Sarraut.

(Rút trong Công-loan-Báo)

Cánthơ đương kim thời thế

Rất mấy năm sau đây, tại Cánthơ: Đông bang ta coi mỗi nông nhả trong việc thương mại kỳ nhệ lắm. Các nẻo đường ở châu-thành kể lập tiệm này người lập tiệm kia đếm gần 30 cái tiệm của Anam ta ở chen lẫn cùng tiệm của khách trú mà buồn bán. Dọc theo đường mé sông, từ nhà hàng "Bungalovv" sắp xuống: trước hết có tiệm "Le confortable" của M. Bầy Thục làm chủ, dọn dẹp coi

đẹp đẽ, từng trên có phòng nghỉ ngơi giường nệm sạch sẽ, từng dưới một bên thì lập tiệm đặt ô, công việc làm rất kỳ cang ngăn nắp lắm; đi tới ít bước gặp nhà ông cựu thơ-ký Võ-biểu-Đề là một vị Diêu-Chủ tại Cánthơ, ông này có lòng ưu thế mãn thời hàng lo gìn giữ cái quyền lợi cho quê hương; nên chẳng nài cực nhọc đứng làm Đâu-Hội kêu rú những người hảo hớn trong tỉnh xúm nhau lập hội Canh-nông tương tế và Hội ngáo hàng nay cũng đã thành tựu—Thiệt đáng khen đáng phụckể đó có tiệm "Café du Bassac" (Cao-Lương-Lầu) của M. Thỉnh cựu ký lục và Cai Lương lập bán cơm tây, chường dọn sạch sẽ, đồ ăn nấu rất ngon, cách tiếp khách có lễ nghĩa, trên lầu cũng có phòng nệm giường tinh sạch để cho Quý khách tiêu bề nghỉ ngơi. Gần chùa Quang Đức, M. Giáo Đẹp cũng có lập một tiệm ngủ rước khách lỡ dặng, phòng the tinh hảo. Đi dài xuống một chút gặp tiệm của ông Hội đồng Cử tiệm này rất lớn dọn dẹp xem có nghị tiết, bán thuốc Lanza bảo chế (Pharmacie française), bán đồ nữ trang bằng vàng và sách, vở, thơ, tuồng, truyện...vân...vân.....Cách ít căng phố tới tiệm của M. Sáu Khá là thợ bạc có danh ở Cánthơ làm đồ khéo lắm, tiệm chường dọn xinh đẹp, ai thấy cũng muốn vô, lại cũng có bán đồ nữ trang rất nhiều. Dưới chợ một đôi có hai cái nhà để tu chỉnh chế tạo cơ khí như là xe hơi, xe máy, tàu hơi, tủ sắt...các đồ bằng sắc...vân...vân...1 cái của M. Sáu Cổ, 1 cái của M. Tư Huỳnh; 2 người này thông thạo nghề máy móc lắm, tiếng Langsa cũng giỏi, cách làm coi bất thiệp khéo léo lắm.... Đáng khen2 dãy phố dài theo nhà chợ, tiệm Đông bang ta ở chen với khách trú hiểm hiem như là: tiệm của Tư Châu, Đới Cáo, tiệm Đông Lợi, tiệm Phò xã Khương, Bầy Phúc, M. Phương ...vân...vân...tiệm thì

chợ mướn và sửa xe máy, tiệm thì dặt ùi, tiệm thì dặt đều đặn, bán giày bác, tiệm thì hát tặc.... Lại có tiệm của M. Trần-minh-Lý cựu thơ ký Toà-Bổ Cảnh sát lại là chủ rạp hát bóng Cinéma des Nouveautés, dọn bán đồ nữ trang bằng vàng và cho cầm giấy cầm đồ. Kế rạp hát bóng Cinéma des Nouveautés, bên là tiệm "Café du Théâtre" của M. Giáo Trì dọn bán cơm tây; bên hữu tiệm dặt ùi Nam-hồng-phát của M. Tâm là chủ tiệm.

Nói theo đường lớn "Boulevard Delanone" có một tiệm dặt ùi Annam may đồ hàng nhiều, trong tiệm nhiều có thợ nhứt là mấy cô thợ may khéo lắm, đang kim mỗi chỉ sắc sảo nhìn chẳng muốn thôi..... kể đó, chớ chớ một toà đồ sộ, cao vợi vợi, rộng thình thình, phía trước thiên hạ lui tới dập dềnh, kẻ mua món này, người mua món khác, mới thấy, tưởng là một cái chợ chỉ đó, dóm lên trên thấy 4 chữ to tát sơn phết nước vàng "Les Galeries de l'Ouest" (Hậu-giang đông-bành). Nhà hàng lớn này kêu là nhà hàng Hậu-giang hùng vốn 60.000\$00, vốn là của các ông Điền chủ Langsa và Annam hùn hiệp lập ra gần 2 năm nay việc buôn bán tấn phát lắm, hàng hoá thiết nhiên, đã tinh hảo mà giá lại nới hơn của khách trú bán nữa. Trong hàng lại khéo chọn mà phủ thát việc buôn bán và coi sóc chỗ sự các việc trong nhà hàng này cho một người rất xứng đáng là ông Nguyễn-lân-Thạch cựu Trưởng Toà tại Cánh-thơ, ông này tính tình vui vẻ, lời ăn nói ngọt dịu, tiếp khách rất bài huân nên những người nào có đến nhà hàng này một lần mà mua bán, sau về cũng đẹp lòng mà đến đó nữa... Bài theo 2 dãy phố đường lớn "Boulevard Saint-oy" bên là có nhà hàng "La Rivier" của M. Nguyễn-vân-Phương làm chủ, trên lầu phòng ngủ đơn đẹp đẹp dề, sắp dặt có thứ tự, kế đó "Hôtel des Allées" của M. Từ, dọn bán cơm tây đủ thứ, trên cũng có phòng ngủ linh khỉ tiện cho quý khách lưu đàng, một bên có tiệm của M. Bảy Quên sửa và cho mướn xe máy; lại có tiệm thơ mợc Annam đông bán, ghế, giường chông theo kiểu Langsa thiết là khéo. Bên hữu, có lò bánh mì của một người dặt ùi Annam là có Mười Nữ làm chủ, bánh làm có danh tiếng thơ nay, nội

Chân-thành ai cũng chuộng.... 2 hàng xe hơi rất lớn để đưa thương khách từ Cánh-thơ đi Long Xuyên, Cánh-thơ đi Phong-Điền, 1 hàng của M. Trần-thành-Long, 1 hàng của M. Phan-quang Phông, ngang đó có tiệm bớt tóc của M. Rệp lạp bầy lùn, việc làm khéo léo và kỹ lưỡng... gần đó là "Hôtel de l'Ouest" (Long giang Lầu) của M. Huỳnh-quang-Nhật sáng tạo trên 10 năm nay. Nhà hàng này bán đủ các thứ rượu và cơm tây, trên lầu có dọn phòng nghỉ ngơi sạch sẽ.... Trừ Hậu-giang-đông-bành ra, thì với Cánh-thơ có 1 nhà hàng Annam này là lớn hơn các nhà hàng kia. Rốt đường "Boulevard Saint-oy" cũng có 1 toà kinh dinh to tát ấy là nhà in Hậu-giang "Imprimerie de l'Ouest" nhà in này cũng của các ông Điền chủ Langsa và Annam hùn hiệp lập đã dựng 2 năm nay, việc làm cũng đồ sộ như một nhà in lớn ở Saigon vậy, bộ, sổ, sách, vở, thơ, tuồng, truyện văn... văn... in và đóng thiết sắc sảo khéo léo vô cùng. Công việc quảng xuất chủ sự, trong nhà in này, hội lại phú thát cho M. Trần-đắc-Nghĩa, nguyên là cựu giáo sư tại Trường học Cánh-thơ, nhờ sức siêng năng, cần mẫn, nét chữ chỉ vui vẻ của M. Trần-đắc-Nghĩa, nên từ ngày khởi đoan đến nay công việc làm coi thành hành lắm.

Ấy đó cha mẹ mấy năm mà sự thương mại kỹ nghệ xứ Cánh-thơ đổi dời hơn xưa biết mấy. Đáng mừng, đáng khen.... vậy thì Đồ-g bang ta hãy rằng nong nà thêm cho thương trường tấn phát, công nghệ tích chuyên, đường ấy mới xứng đáng cho xứ ta là một kinh thành đệ nhị trong cõi Nam-kỳ này chớ.

Kỳ-Xương

Gái nhà chồng

(Tiếp theo)

II

Thiếp có nghe lắm mấy thầy nho từng lập lời nói của Hiền xưa rằng: «Giáo phụ sư lai, giáo tử anh hải.» Dạy con, dạy cháu còn thơ, dạy vợ dạy cháu sơ mới về. Ấy là phận nam nhơn chi chỉ; còn phận nữ nhơn, chứ chứ... quần đã có lưng rút, áo nhỏ lại kết nút dầy... há chẳng biết nói chi chi trong lúc ban sơ ợ

chồng nề mặt hay mà rằng. — Vậy trước khi chung gối, thiếp làm lễ lạy chồng một lạy mà gởi gắm tấm thân. Thiếp nói rằng: «Thưa lang quân! nay thiếp đem thân bỏ liễu dựa bóng trăng anh, sống thì gởi nạt thất lại gởi xương; xin lang quân đôi phen bớt bèo, cơn sóng gió mưa hé xao lạng. Thiếp vốn thơ ngây què dại, cuộc ở đời chưa thạo lẽ hư nhơn, nước hươc đường đi còn bỡ ngỡ, xin lang quân dạy bảo chỉ chừng. Trên xương thì dưới phải chịu theo, chớ không là chúa, vợ là tôi, dầu phải quấy thiếp dấn giẫm cái. Hề chúa thánh thì ắt tôi hiền, bằng chồng yêu thì vợ sợ. Và chẳng lang quân là đứng nam nhơn, hớ hời từ phương, xưng tên là phận sự; bề nặng việc nước, đạo nhà phải ở, liễu trung hai lẽ, mấy ai tròn.

Nhưng mà thiếp xin lang quân vững dạ, làm sao cho chữ công danh đậm vết với đời, trước là hiền dương cho cha mẹ, sau thiếp được chúc thơm lây; còn bao nhiêu mối uất mặt thiếp toan đương, bề nợ trợ đã sẵn tay chủ quí. Tuy thiếp không giám sánh người trọn đạo chung lễ, nhưng cũng vẹn nguyên thờ khư mẹ cha; mũi ngọn ngọt, bữa sớm trưa để cho thiếp giữ phần thảo lão. Ấy là đời đến phần trước, mà e khi phần trước không hay; ở lâu mới biết bụng người, đường dài mới hay sức ngựa.» Thiếp nói bấy nhiêu đều rồi lóng tai nghe anh chồng «Mình mình ời! mình nói này giờ nghe rất phải. Việc vợ chồng há dễ dàng thương; dầu trong nhà dầu ngoài đường, ai hòng hiệp có tới đây, không sao dàu phòng sự! Còn việc làm ăn chẳng lo chi: tá má giàu có biết bao nhiêu; ruộng có bay thẳng kiểng, vườn chớ chạy dong duối; bạc phong cây trong tủ sắc chứa đầy, tờ phóng trái, ngữ hợp thao đòi ba hộp! Mình nghĩ đó mà coi: có phải làm chi cho mệt; của bấy nhiêu cũng đủ làm ông tiên uho nhõ dưới đời. Mặc dầu non nước vui chơi, khi giờ nguyệt,

lúc nung hoa; thông thả đường tẩu thiên nhiên; rửa tai sự thế, ngảnh mặt cuộc đời; công danh trời kẻ công danh, nhàn lạc mặc ta nhàn lạc! Còn như muốn sang, sẵn của đó, cũng dễ mà!

Nay tiệc nhỏ, mai tiệc lớn, thuốc xi-gà rượu huít-ky, này bạn thiết: ít chục xâu này tình yêu: chớ mười tám giấy.... cha chả! rùm một tiếng cạo hai (1) saug đúng lực!

(Còn tiếp)

Thị-Nguyệt

(1) Cạo hai tiền

Bạn hát Xiết (Cirque) Annam hát tại Cánh-thơ

Tại Casino của M. Hùng, tuần rồi ngày thứ hai và thứ ba 9 và 10 Décembre 1918 bạn hát xiết (cirque) hiệu là "SADEKAMIS" có đến hát: Nhiều người làm tuồng hoặc là thuật, hoặc là múa, đánh đu, nhào lộn đủ cách, để ghề lên trên đu mà ngồi coi thiệt là hay..... năm ngựa lấy 2 cái chơn mà liên thừng nhiều kiểu rất lạ, đi giầy thép giòng, thăng, dốc, nhiều cách coi đẹp mắt, còn phong dao hay lắm thấy mới là ghê mình nổi ở..... nói gì mấy người làm hề điệu bày nhiều cách mới: như là thấy bù bớt tóc, hình phần chủ, hát tiếng Langsa giả ngộ với nhau thấy tức cười nồn ruột. Trong 2 đêm hát tại Casino Cánh-thơ, các quan Langsa, Annam, Khách trú đến coi đông đảo khen ngợi không cùng.

Mừng cho Đồ-g bang ta ngày nay đã dặng dăm nhiệm sự Văn minh của các nước bên Thái-Tây, lập bạn hát Xiết (Cirque) mùa men nhào lộn đủ cách coi thiệt là thuần thực tuyệt diệu.....

.....khả bì.....khả bì.....
Tạ Báo tam kính dôi lời khen tặng Bạn hát Xiết (Cirque) "SADEKAMIS" và cầu cho Qui bạn dặng khương cường tấn phát.

A. H. N. B.

Hậu Phước

Nghe tin ngày 18 Décembre 1918 lúc 12 giờ trưa, Madame Nguyễn-tân-Thạnh, cựu Trưởng Tòa đương kim chánh Chủ-Sự hàng Hậu-Giang-Dương-Hành tại Cánh-thờ, mới trở sanh một gái rất xinh đẹp.

Bồn quán kinh mừng cho M. Nguyễn-tân-Thạnh gia đình hậu phước và chúc cho Madame Thanh và trẻ mới sanh đều đặn an vui hàng bữa.

A. H. N. B.

“LỊCH ANNAM”

NAM KỶ-VI

Nhơn dịp gần mừng năm 1918, bồn-quán lo soạn lịch mới. 1919 Âm-lịch và Dương-lịch đối nhau, sắp chung lại một tâm lớn, như xưa nay thiên hạ thường tiện-dụng đó. (Calendriers franco-annamites.)

Vậy nên bồn quán kinh cho chư quán-tử cùng các vị thương mai hay, như ai muốn dùng, hoặc nhiều, hoặc ít mà tặng cho nhau, hay là tiêng cho mỗi hàng của mình khi bước qua năm mới đây, xin viết thơ cho bồn quán, hoặc muốn đính danh, hiệu, trước nghiệp chỉ trên lịch ấy, thì bồn quán cũng sẵn lòng thi hành cho vừa ý quý vị. Tùy hạng giấy mà định giá, song nhẹ hơn của người ta luôn luôn.

1 tâm là..... 0\$10
100 tâm là..... 6\$00
200 tâm là..... 10\$00

Cantho, An hà Ấn-Quán.
Kính khải.

Thầy chùa đánh Thầy chùa

Cách mấy tháng trước đọc Công-luận báo thấy bài thời sự thầy chùa đánh Thầy pháp là tăng về việc bích trướng... (tại làng T. Q.) — Nay tôi gặp cố hữu của tôi là M. N. q. Còn thuật chuyện mới có dám Thầy chùa đánh Thầy chùa cũng tại làng T. Q. nữa. Nên tôi xin biên ra đây cho khán quan nháp lãm.

Tại làng T. Q. có đám làm tuần 49 ngày của bà thân tên Hương lung K.... có 2 vị hòa thượng là T.... và H.... — Vì 2 có vị hòa thượng này cho nên các thầy chùa từ rằm đến 17 tháng 11 Annam, trong 2 đêm có hát bộ thầy chùa (kêu là hát Phật) thật quá!... là vì mấy vị thầy đều đến đạo tràng mà họ đội mão đình cứng múa nhảy không rớt... Còn mấy kếp hát (thầy chùa) làm tuồng giọng hát phứt-trấm, mắt trừng trừng, tay chỉ trỏ chơn nhảy múa... xem qua rất lạ lùng, chẳng khác hát bộ thường tại rạp hát Messner vậy! lại thêm giầu ngoài là kèn trống rập rình, điệu tơ trước rất êm tai, làm cho kẻ đến nghe, thấy tưởng là nơi Hi-trăng một cách, người ta chen nhau mà xem rất đông đảo; Cõi lại phần nhiều là dơn bà tra xem hát Phật hơn hết.

Ngày 17 trước khi thi giầu lời 11 giờ trưa tôi có hòa thượng H.... thuyết kinh... Khi hạ lợp rồi thì mấy thầy chùa đều chơi đàn táng kinh lừng xang nhiều lớp không hiểu chỗ hết.....

Trong lúc ấy lại xảy ra một chuyện, làm cho nội đám lấy làm ngạc nhiên vì thấy chùa đảo Thầy chùa là ó.... Sở là trong đám thấy làm đây chỉ có 2 sư một là Tôn-chứng đạo hiệu Thiện-Nguyên

tục danh là Tiên, mình có hơi lất hay là bất biến chi đó... Còn sư nữa là Chánh-Nghĩa tục danh là Hậu, lại miệt bết 1 con mắt phía hữu... Hai sư này có ý chích lờn nhau trong đạo nghiệp, cuo nên lúc Thiện-Nguyên đương lo phận sự táng tụng... thì Chánh-Nghĩa ở ngoài ngồi theo phía dơn kèn, cầm đàn mà chơi lia, lại trướng con mắt sáng mà liết Thiện-Nguyên, miệng thì cười, đầu lúc lắc... Thiện-Nguyên thấy vậy bất bình dợt hạ lợp vào buồm sẽ biết.....

Tụng kinh vừa xong, lão Thiện-Nguyên cỡi áo vào buồm, chợt thấy Chánh-Nghĩa ngồi đó, tay cầm quạt là kẻ, quạt lấy hơi coi qua rất xất! Thiện-Nguyên bêu lại ngồi kẻ Chánh-Nghĩa mà nói rằng: Nè Huyoh, trong đạo nghiệp ai hay dở gì thì để ngoài người ta chê khen, chớ mình mà chê mà phá nhau vậy có ích gì không? Thiên hạ xem thấy họ uối đạo ở đạo phải là xấu chung chăng? Mà tôi xét lại Huyoh cũng chưa phải giỏi, mà sao Cá-xóc quá vậy? Chánh-Nghĩa đáp lại: phải mà, giới gì mình mấy lát và ghé đây bết!

Thiện-Nguyên giận.... thiệt-giận đó mặt, nên nói lớn, ừ! ghé lát vậy mà có thuốc xức hết, chớ thử dưới một con mắt như mấy đó mới làm sao chớ hết dặng!!

Chánh-Nghĩa một.... tức.... tức làm lúc này hai sư quên niệm Phật-bèn nạt lớn rằng: Tao một con mắt là tạt trời sanh chớ ch... thăng nào làm dặng!

Thiện-Nguyên, ủa! d.... mẹ thăng này muốn tao đánh bạc mạng sao chớ?

—Đó...Đó thăng nào dám!

—Thách chớ, nè... cõe...

Trời ô! Thiện-Nguyên đánh tôi bết mắt đây này. Chánh-Nghĩa vừa nói vừa ôm gò má phía tả mà rên....

Nghe là nào là Thầy cả, Yết ma, Hòa-thượng, trí thông, trí đạo..... đến ập lại dợt tay Chánh-Nghĩa mà coi, thay

cỡi 1 cục tròn vào bắm tiêm dưới mi con mắt phía tả. — Thấy chỗ đánh mới rõ là đánh độc! vì nhè phía con mắt sáng Chánh-Nghĩa mà đánh, phải trông nhắm con mắt lợt trông, ô hỡi Chánh-Nghĩa phải mù rồi còn gì; thiệt thầy chùa cũng là độc thủ!

Có phải là:

Thiện-Nguyên nhè bất thiện tâm,
Chánh-Nghĩa nhè vô chánh lý....

N. H. Hạnh

CUỘC XỔ SỐ

CỦA HỘI

Tương-Tê Nam-kỳ

Lời kinh cho ai này hay rằng cuộc xổ số thường lệ mỗi năm của hội Tương-Tê Nam-kỳ đã được phép quan Nguyên-soái phê cho hôm 4 Décembre 1918 rồi, nên hội định dền ngày 2 Mars 1919 tới đây sẽ xổ số.

Những giấy số đã khởi sự bán rồi; nơi mấy hàng buôn lớn tại Saigon và mấy hạt Tham-bien đều có bán.

Gia mỗi số là 1\$00

Những số sẽ trưng phân ra như vậy:

Một số Độc-dắc trúng... 5000\$00

Một số thứ-nhi trúng... 2000 00

Hai số trúng..... 1000 00

Hai số trúng..... 500\$00

Năm số trúng..... 250 00

Tám số trúng..... 100 00

Mười lăm số trúng..... 50 00

Bồn chục số trúng..... 25 00

Văn-uyên

THẤY TU VỚI ANH HỌC TRÒ ĐỒNG QUÁ GIANG

Bán kính sứ, níp kim cương
Thấy tờ đồng qua một hén giang.
Thấy lời rờng thiếng, thấy thông-thả
Tờ qua biển thành tờ xinh-xoang
Thấy sao cháng sớ dòn Hồ-Dĩnh
Tờ hảy còn cam lửa Tbi-hoàng!
Thấy tờ một mai dầu gập vụn
Thấy thời thành Phật tờ nên Quan!
X. X. X.

NÓI LÃO (Cổ thi)

Thuở ta bảy tuổi mạnh hơn voi
Thần qui nghe danh phải bắt mồi,
Năm đánh Ngọc-Hoàng là tờ sấm
Ngây thoi Diêm-Chúa khóc như còi.
Tây thiên Phật tử còn thua phép
Bất khuyết Tể-thiên hảy nhưng roi
Bởi vậy Quan-Âm đem bạc tới
Rước ta mà học tám ngàn thoi.

BỘ VẬN

Sân chơi vạc chết tám con Voi
Tây, gấu, hùm, beo, hoán giầu mồi
Nhỏ gộc cam xe lăm thước nạch
Tét cây lão-táo cốp tâm còi
Thứ nghệ Hạng-Vô thua đường đất
Ra miêng Táo-quinh chạy ngọn roi.
Vai gánh thương thường năm một tạ,
Chuyến gồng cho đánh cả muôn thoi.
Mộc-quán-tử.

A. Côn (lục)

Tin ngoại quốc

SỐ NGƯỜI NƯỚC ANH BỊ HẠI TRONG CUỘC CHIẾN TRANH NÀY

Ông Macpherson có tuyên cáo ngày 19 Novembre 1918 giữa Nzh-viện tại thành Londres rằng: số quân lính nước Anh tử trận và bị thương tích trong cuộc chiến tranh này kể đến ngày 10 Novembre 1918 là 3 triệu 5 muôn người. Số ấy tin gộp quân lính Anh và Thiên Trườc, chứ chưa tin các người đi máy bay mà chết.

(Quan vô: 37. 876 người
Số tử trận) Quân lính: 620. 328 »

Số thiệt hại lính Anh sang đánh giúp bên địa phận Pháp-quốc tổng cộng 126. 700 quan vô, 2. 593. 000 quân lính. Trong số ấy tử trận 32. 800 quan vô, 620. 822 quân lính.

Tại Dardanelles (Thổ-nhi-kỳ) thiệt hại 5.000 quan vô, 115. 000 quân lính. Trong số ấy thì 1. 800 quan vô, 32. 000 quân lính tử trận.

Tại Salonique, số thiệt hại 1.200 quan vô và 26.000 quân lính hoặc binh, hoặc tử trận.

Tại Mésopotamie, số thiệt hại 4. 300 quan vô và 23. 000 quân lính hoặc binh hoặc tử trận.

Tại Egypte (Đông-Phi-châu) thiệt hại 900 quan vô và 17. 000 quân lính hoặc bị thương tích hoặc tử trận.

Đó, một mình nước Anh mà hao tổn quân binh bấy nhiêu đó; huống hồ gì các nước cả hai bên hiệp lại trong 4 năm dư chinh chiến đây thì lẽ cũng gần 20 triệu con người vì quốc vong xu, thân lý cốt tăn.....Thấy mà ghê! Nghĩ mà buồn trong cuộc giặc rất nên gớm ghiết này thuở giờ chưa từng nghe nói!

ĐỨC QUỐC

Theo điện tín thành Berlin, số quân binh Đức tử trận 1. 580.000 người biệt tích 260. 000 và 490. 000 thì bị bắt. Số bị thương không thấy nói, nhưng mà tổng cộng hết thấy cũng tới 4 triệu.

NƯỚC HOLLANDE CƯƠNG LY

Tin thành Londres cho hay rằng nước: Hollande cương ly cứ khẩn khẩn một mực chẳng chịu bắt cựu Hoàng-Đế-Đức là Guillaume II mà giao cho Đông-minh vẫn tội.

ĐỨC GIÁM QUỐC HUÊ-KỲ SANG ĐẠI PHÁP

Ông Wilson là Đức Giám-Quốc Huê-kỳ cùng các quan Đại-Thần của ngài sang Đại-Pháp đặng hiệp cùng các nước Đông minh mà cố gắng nghị từ hòa ước, đã tới

bãi khải Brest ngày 12 Décembre 1918, Chánh Phủ Đại-Pháp bấy lẽ nghị tiếp ngài trong hậu lăm. Qua bữa sau, ngài ngồi xe lửa riêng mà nhập thành Paris

LỄ NGHINH TIẾP QUAN QUÂN CÁC NƯỚC

Nội trong tháng Décembre này tại Kinh-đô Paris sẽ làm 6 lễ trọng thể đặng tiếp rước quan quân các nước: ngày 5 Décembre rước vua Bắc-lợi-Thời, ngày 13 rước Đức Giám quốc Huê-kỳ, rồi sẽ rước vua Y-dại-Lợi, rước vua Xá-bi-quốc (Serbie), rước vua Hy-Lạp (Grèce) và rước quan Thủy-sư Thượng tướng của Hồng mao.

Đức-quốc đã giao cho Đông-minh ta được 122 chiếc tàu lặn và đóng được 300 triệu quan tiền. Cũng nó lại trả cho Pháp-quốc mấy bộ tranh tượng rất khéo làm bởi đời Thượng cổ, mà chúng nó lấy lúc chiếm cứ thành Sniot-queutin và Valenciennes

Lúc bấy giờ trong nước Đức dân sự lộn xộn lăm, chưa ắt sẽ lập được Cộng-hoà-dân-quốc hay là mấy Chư-hầu mạnh ai nấy độc lập.

SỨ NHỰT-BỒN SANG - PHÁP-QUỐC

Các Sứ-thần Nhựt-Bồn đã xuống tàu ngày 10 Décembre đi ngã Thê-giải-mới đặng qua kinh đô Paris mà nghị từ hòa ước trong vạ ban.

TẠI PHỤC ALSACE-LORRAINE

Đức Giám Quốc Poincaré với các quan M. M. Dubost, Deschanel và Clémenceau đến thành Metz, có chư Thống-Soái Joffre, Foch, Pétain, Douglais Haig và Pershing ứng tiếp nhập thành. Nhơn dân trong thành chào mừng Đức Giám-quốc và tiếp rước các đạo binh Đông-minh một cách rất nên trọng hậu. Đức Giám quốc ban cây Dãn Đại Thống-Soái cho ông Pétain và tỏ lời khen ngợi chẳng cùng.

GUILLAUME II SẼ ĐÉN TUNG-ĐÌNH

Chánh Phủ Đức-quốc đã tỏ cho nước Hollande (Hoa-Lang) hay rằng: phải để

cho cựu Hoàng Đế Guillaume II và Đông Cung Kromprinz dáo Tung-Đình cho Hội công đồng của Đông-minh phân xử, chứ Chánh Phủ Đức-quốc đã nạp lời xin của các nước Đông minh rồi.

GAIO HOÀ XA

Theo nhựt trình "Le matin" nói thì Đức-quốc y tờ đình chiến, đã giao cho các nước Đông-minh 15 muôn xe lửa rồi

GUILLAUME II TỎAN KẾ ỦY MINH

Tin thành Amsterdam cho hay rằng: nhựt báo Leipziger Tag gebiatt ấn hành lời bá tánh truyền ngôn rằng: Cựu Hoàng Đế Guillaume II trong lúc đình thế ủy minh, xây có một lão quan cận thần bầu ngài ngăn trở, nại chiền lối đình chi nộ bản lão quan ấy phải bị thương (Du L. T. T. V.)

ĐỨC GIÁM QUỐC NƯỚC

PORTUGAL BI THÌ

Tin thành Londres: Chưa nhứt tuần rồi, lúc nửa đêm, ông Paes là Đức Giám Quốc nước Portugal (Bồ-dào-Nha) đi đến nhà giấy xe lửa đặng sang xứ Oporto thỉnh linh bị người cầm súng sào bấu ông trúng 3 viên đạn chết liền. Người thi khách bị bắt đánh đập hành hải hết sức, rồi mới hạ ngục.

TÂN GIAM QUỐC NƯỚC PORTUGAL

Tin thành LISBONNE — Tổng Soái Thủy sư Cantol Castro trước đã làm Thủy bộ Thương Tơ nước Portugal, nay đang bỏ thăm tiền cứ làm Đức-Giám quốc trong nước đó.

THỐNG SOÁI ĐỨC MACKENSEN BI BẮT

Tin thành BUDAPEST — Binh Roumeins đã nã tróc đặng Mackensen là Thống Soái của Đức và một đạo binh của va, thâu khi giải điệu hết thấy về Budapest hạ ngục.

Singapore

BỊ PHÒNG DẤU LỬA.— Tương mộ xứ mình thiên hạ lơ dĩnh bị phòng dấu lửa mà thôi, ai ngờ xứ khác cũng có vậy mà! Đọc báo L'Impartial ngày 6 Décembre 1918 thấy tại Singapore mới xảy ra một chuyện phòng dấu lửa rất nêu ghê gớm. Sở là một nàng kia (bạn này, dờn bà chớ không phải như hai người dờn ông của mình ở làng Mỹ-thuận (Cántơ) dốt em dốt cháu nói trong báo A. H. kỳ rồi đó. Thế khi dờn ông ở Singapore, họ không lơ dĩnh thì phải... ..) tên là Agnès 46 tuổi ở đường hai River Valley Road (Singapore) mới bị về nghiệp đó.... Thị nầy chằm dấu lửa vô đèn, bất ý làm đổ dấu vô trong miệng vải mang trước bụng đang khi làm công việc (tablier) người ta chẳng rõ vì có nào mà miệng vải đó phát lửa cháy như vậy?... Lúc cháy thì Agnès hoảng hốt lảo đảo dưới đất la ré om sòm chừng láng cận hay chạy tới cứu được thì Agnès đã bị cháy cùng mình cùng mấy rồi, lập tức đem vô nhà thương, nhưng mà sợ thị Agnès tánh mạng nan báo, vì thế coi nặng lắm làm cho thị nầy phát sáng nói diên nói cuồng không giữ.

BỮA DIÊN GIẾT NGƯỜI

Tại Singapore có tên Chá-và (Javanais) kia làm nghề kéo xe, thỉnh không phát chứng diên cuốn xách dao theo mình gặp ai chém nấy. Chừng người ta bắt được nó mà nhốt trong chỗ nhốt những người diên cuồng, thì nó đã chém hết 12 người rồi. Trong số ấy có một người dờn bà tào giàu khá, bị nó chém chết để lại 3 đứa con còn thơ ấu, rất nên thương thiết. Còn 11 người kia bị vết cũng nặng song khôn gđến đổi lại mạng.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 4f 40
Đông-Dương..... 4 60

Giá lúa

Từ 3\$50 cho đến 3\$65 một tạ, tùy theo thứ lúa.

CÁNH THO

BỊ ẮN CƯỚP.— Tên Nguyễn-văn-Huê 19 tuổi là lái hán cao và gà vọt, đến bót Trà-ôn thưa rằng: lúc nó đi dăng qua Trà-ôn bị một bọn ăn cướp cầm súng bắn vào phe nó rồi ào qua giật hết đồ đạc và tiền bạc phồng túi chừng 240\$00.

Người cha nó bị ăn cướp bắn trúng nơi vai và cánh tay trái. Quan thấy có khăn vết tích và xức thuốc. Sở tuần thành đang truy tầm bắt bọn ăn cướp đó nhưng mà chưa ra mối men chi.

CHÀU ĐỐC

AI BIỂU TIN?—Tên Bùi-văn-Viên 28 tuổi, thợ bạc ở tại Ba-nam đến Quan thưa rằng: tên chệc Un-Hen ở làm công với nó đang 6 tháng rồi, có lãnh trước 85 đồng bạc, tiền công trọn năm, nay lại sang đoạt của nó thêm 132\$00 nữa, bạc đó là bạc nó sai tên chệc Un-Hen đi đổi vàng, rồi đi biệt tăm không thấy về. Sở tuần thành còn đang kiểm bắt tên chệc gian giảo đó.

GIA ĐÌNH

BÓP HỌNG GIỮT VÀNG.—Một người dờn bà kia tên đến bót khai rằng:

canh khuya đang an giấc tay có đeo vàng 2 thừng gian tế vô nhà hời nào không biết, chừng 1 đứa bóp họng 1 đứa lột vàng mới hay mà la không động. 2 đứa lột hết vàng của thị nầy đang chừng 300\$00 rồi không thêm ở đó.....đồng mất....khi thị nầy la làng được, ai nấy tru lại hỏi: nó ở đâu?Biểu tiêu rồi....Đi cơ....!

TÂY-NINH

TỬ THI.—Buổi sớm mai ngày 14 Décembre 1918, người ta gặp dưới chiếc ghe dạn trong rạch Trảng-bàng cái tử thi của một người Annam 56 tuổi quán ở Phú-cường (Thủ-dầu-một) chẳng rõ có chi mà chết. Chánh lục bộ làng sở tại khám tử thi không thấy vết tích chi, thông báo Quan Biện-Lý Tây-ninh cho phép chôn.

BIÊN-HOÀ

NÓ CHỜ AI!—Ngày 7 Décembre 1918, người ta có gặp nơi sở ca-u-su cái tử thi của người dờn bà bị chém một dao rất sâu nơi thân dưới mếp tai. Xem lại thì là vợ của 1 tên cu-li làm vườn Ca-u-su đó bị ai giết không hay? Sau thiên hạ đều nói lại làm vậy: thị nầy tiền nhứt có tư tình với 1 tên cu-li khác tên là Phạm-văn-Liêu cùng làm trong vườn Ca-u-su nầy, chẳng rõ có chi thị nầy dỗi dạ quyết chẳng nhìn Liêu là tình, Liêu cố thủ thế chẳng đội trời chung toan lặn sất cái nữ bạc tình cho khuất mắt Tương đoạ.....si ngờ.....lúc thị nầy hồn theo giới lưới dao...kiếm lại Liêu đi là đời nào ở đâu rồi mà....tam thập lục kế, Liêu đi đào vi thương....lâm đó....chết đây....nghe cho si bây giờ...??..Quan còn đang tầm kiểm bắt Phạm-văn-Liêu tra vấn.

SỒC-TRĂNG

VAMPIRE! VAMPIRE! ẮN TRỘM! ẮN TRỘM.—Cô giáo D....canh khuya đang

an giấc, xảy giựt mình thức dậy thấy 1 người đen sì mình mẩy đứng cạy tủ khuôn đó.....Cô giáo D.....la lên "ăn trộm.....ăn trộm!" Bà vậy, "VAMPIRE" còn ráng hốt động vài mẩu nữ trang rồi mới chịu biến mất...

GÒ-CÔNG

ẮN TRỘM.—Đêm 11 Décembre 1918, tên Phạm-văn-Thành đi khỏi gia nhả cho con gái và 2 đứa cháu giữ; lúc nửa đêm ăn trộm vô nhà tắm quần áo và 1 cái đồng hồ bằng vàng: hết thấy giá đáng 122\$00 Chừng động, con gái của tên Thành thức giấc thì ăn trộm đã ra khỏi nhà rồi biến mất. Vụ này, người ta còn truy tầm kiểm bắt.....

Cao-man

NAM-VAN

SỰ NÁO ĐỘNG TRONG KHÁM ĐƯỜNG.

—Ngày 10 Décembre buổi chiều lúc 1 giờ 45 phút có xảy ra một sự náo động nơi khám đường như vậy: Trong cái trại kia để đường ghề, thủng, đổ, cho Nhà-nước có hơn 60 tội đại hình làm nơi đó lúc mở khám dân tội đến nơi dặng làm công việc ấy, có 1 tên tội Cao-man lấy dao nó đương vọt mảy chém tên tội Cao-man khác 2 dao rất nặng. 1 người coi khám lại bắt nó, nó cự lại làm cho 4, 5, tên tội khác cũng hắc chước mà làm dữ đánh lại với mấy người coi khám. Nhờ lính tập gát pán đó phụ lực với mấy người coi khám và cũng có tội nhơn giúp sức vô nữa nên trong vài phút đồng hồ 3 đứa tội làm dữ đã bị bắt dặng, còn 3 đứa bị giết.

M. Mana là người coi khám bị 1 tên tội cầm miêng sắc đánh vô hông bên tả song nhẹ 2 người coi khám nữa cũng bị vết tích nặng nhưng mà không đến nỗi thiệt mạng.

Sự náo động nầy trong vài phút đồng hồ thì dặng yên ổn lại, là nhờ có sức ông Poggi quan cai khám và mấy người giữ tội rất thoh táo cùng mấy tên tội, khác ngồi bằng yên không lộn xộn. Quan còn đang mở dặng tra vấn vụ này

NHÀ IN NGÂN H

TẠI BAC LIEU

Kính lễ cùng Chư quý Vị,

Ấu quán An-Hà dựng nên tại tỉnh thành Cánh-thơ, gần biển đã gần hai năm. Tuân cảm ơn dày của Lục-châu quân-tử, sáng lòng cổ-cập, ngày nay mới thấy cuộc thanh hành đặc-lộ như vậy. Bón-quán chẳng ngớt lo lường, hằng tìm tới thế chi cho Chư quý vị dặng vui lòng inh cậy, cùng nhau mua bán lâu dài. Đã vậy mà chớ, còn một nỗi lo cho chư vị ở xa tỉnh thành các nơi, nhứt là nhằm đường vân-lai trặc-trở, mỗi khi muốn mua chác vật chi nơi bốn-quán, phải nhọc lòng, cực trí mà đợi chờ, nhiều khi ý không dặng toại mấy là vì in, thì không tận mặt mà dậu dò, còn mua, thì không cháng chương mà lựa chọn. Ấy vậy bốn quán nghĩ dặng phương này, ắc là lương toàn kỳ mỹ: Là thỉnh thoảng đây, mỗi chốn tỉnh thành, sẽ có một tiệm-ngánh. Còn hiện bây giờ đây, trước hết thì Bón Quán đã dọn tại Bac-lieu một tiệm rồi, công cuộc sắp đặt vừa an bài: liệu là: **Succursale de l'Imprimerie de l'Ouest Bac-lieu**, ở đường phía sau nhà chợ; cây có thấy LÊ-HỮU-NÊN, Quán lý nhà hàng ngành Hậu-Giang Dương Hành, Quán-thủ. Xin thỉnh Chư Quý Vị như khi nào rảnh vui chơn bước đến đó xem chơn. Tiệm bán đủ đồ văn phòng từ bữa, truyện, sách của học trò và lãnh in các món theo kim thời: như danh thiếp, thiệp hôn, thiệp tang, cùng đồ nhỏ nhiều thì sáng có Ấn-công ở đó thì hành trong giây phút.

Cũng có đóng sách, cũng in đồ lớn như bộ, sổ, thư, truyện, khác con dấu đủ kiểu, công việc làm mau và khéo mà giá tin vừa phải thì thôi.

Trong một tháng trở lại đây, tại Sóc-

trăng cũng sẽ có dựng một tiệm như vậy nữa.

Cúi xin Liệt-vị niệm tình mà giúp bạn đồng-bang cho nên việc, ơn ấy tạc-ghi ngàn thuở.

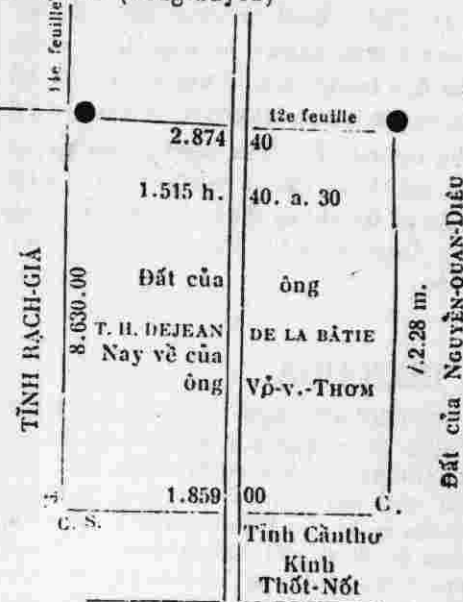
An-Hà Ấn-quán.

Kính-cáo

BÁN THUẬN MẠI

Giá mua trả một phần chịu, một phần mặc

4465 mẫu ruộng, tọa lạc tại làng Thanh-Phủ, nguyên là làng Thanh-hòa trung-ah (Long-xuyên)

AI có cần hỏi thăm đều chi thì gửi thư cho ông Võ-văn-Thom, Colon à Cánh-thơ mà thương nghị.

NAM-HỒNG-PHÁT

KHÁCH-SANG

Ở ĐƯỜNG BOULEVARD BONNARD, SỐ 106
Ngang Gare xe lửa Saigon-Gôváp Chợ-Mới Saigon

Bán rượu tây, và cho mượn phòng ngủ, sạch sẽ và rộng rãi mát mẻ lắm, quý ông, quý khách có đi Saigon xin đợi một lát tiệm tôi mà ở, lấy làm thông thả lắm.
HUYỀN-HUÊ-KỶ.

PHARMACIE SHANGHAI

Chủ-Nhơn: TRIỆU-CƯƠNG

188, Rue des Marins, 188. — CHOLON

Bón hiệu trông rắng, bạch rắng vàng và thay con mắt bằng chai theo kiểu thức Langsa, CÓ BẢNG CẤP TỐT NGHIỆP CỦA QUAN LƯƠNG-Y LANGSA BANG THƯỜNG, và có bán nhiều thứ thuốc rất thần hiệu. Chư quý-vị có cần dùng thuốc của tiệm tôi thì hãy viết thư cho tiệm tôi rõ, sẵn lòng gởi CONTRE REMBOURSEMENT liệu gởi về thân chủ phải chịu. TẠI SAIGON NHÀ SỐ 23, ĐƯỜNG PELLERIN CÓ BÁN GIÙM THUỐC CỦA TIỆM TÔI.

Ngũ Lâm Bạch Trược Dược Hoàn

(3) (THUỐC ĐAU LẬU RẤT THẦN HIỆU)

Thăm tướng những bệnh sang độc lây nhau là do lối việc phòng sự quá độ; sức không đủ mà gần gần cuộc phong tình, nhiễm thấp khí nhiệt độc mà sanh bệnh đau lậu, dai gặc, nước dái đục, hoặc đỏ, hoặc vàng, nóng nẩy, ấy là những chứng đau lậu chắc chắn. Bón-dược xét kỹ chế ra thứ thuốc này chọn ròng thuốc tốt, tánh hòa bình, không nhiệt, không hàn, bất luận người yếu kẻ mạnh chỉ có bệnh đau lậu, dùng đến liền thấy thần hiệu, bồi bổ nước khí, tiêu tắng giống độc. Con trai đau bệnh này trong lỗ dái nhứt. Dùng đến thuốc này hay lắm. Đờn bà có huyết bạch cũng trị được cả, uống vào khỏi sanh ghê, sanh chốc, khỏi mang bệnh hệ liệ, lại tuyệt nọc độc khỏi uống thuốc trừ căn. Bệnh nhẹ dùng chừng một hai lần thấy mạnh. Còn bệnh nặng thì bốn năm lần liền dứt, không đau đi đái lại nữa. Những khách ham vui ai dám chắc khỏi đau lậu, nếu rủi ro vương nhâm các chứng nói trên đây mau dùng thuốc này trong một ve mạnh lực thì. Thiệt là một phương thuốc sang độc bực nhứt trên đời.

Cách dùng có chi rõ trong toa.

Mỗi ve giá là 0\$40. — 12 ve giá là 4\$00

BÍ CHÈ GIẢI ĐỘC DÂN HUON

(4) (THUỐC BỎ NHA PHIÊN RẤT HAY)

Có nhiều quý-vị giận nha phiến, có tri muốn kiếm thuốc thiệt hay mà uống dặng bỏ phứt đi cho rồi. Bởi vậy bón hiệu chẳng dám tiếc công mà gia tâm chế phương thuốc «Bí Chè Giải Độc Dân Huon» này, tánh chất hòa hoãn, không nóng không lạnh, bỏ bổi khi huyết, mạnh khỏe tinh thần, ăn được ngủ được, thiệt là thần hiệu như thần. Uống thuốc này thì hết giận liền mà lại ăn ngon, ngủ yên giấc, không đi tỉnh, không ba lơ, tới buổi không nhớ chừng, không đau miệng đau mảy chi tệt. Thuốc này đã thí nghiệm nhiều người tại làng Hoà-Binh (Bac-lieu) cửa được nhiều người giận rồi. Thiệt là một phương thuốc bỏ nha phiến này hay hơn các nơi khác mà giá lại rẻ hơn.

CÁC DÙNG: Như mỗi lần hút một chi thì mỗi cứ uống bốn hườn, uống như vậy dặng ba ngày rồi sau giảm lần lần xuống. Trone 10 ngày thì bỏ dứt bình nha phiến chẳng sai.

Như ai có bệnh tức lỗ đau hông, ỉa rớt, uống một hườn thì hết.

Tuyệt giá:

Mỗi ve lớn 1\$20. — Mỗi ve nhỏ 0\$60

HÓA ĐAM NINH PHÉ CHỈ KHÁI TÁN

(THUỐC HO VÀ NỖ PHÉ TÁN ĐAM)

Vả bệnh ho là bệnh hay biến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiệm tôi có chế phương thuốc này để trị bệnh siễn, bệnh ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sanh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không mát, không nóng, đờn bà có thai, người lớn con nít chỉ đều dùng được cả. Thiệt là một phương thuốc trị bệnh ho hạng nhứt trên đời.

Mỗi một gói giá (0\$10)

Bán tại: Quán-Tin-Kỷ đại dược phòng
60, Rue de Canton. — Chợ-lớn

QUẢN TÍN KÝ ĐẠI DƯỢC PHÒNG

CHỦ NHƠN: M. LÊ-TOAN 60, Rue de Canton, 60. — Cholon

Bên hiệu có trở và bán là đủ các thứ thuốc Cao, Đôn, Hoàn, Tán, đều là thượng hạng, các nơi xa gần đều biết danh, có nhiều vị trong Lục-Châu gởi bài từng kien thuốc của tiệm tới trong các qui báo rằng: «Thuốc bốn hiệu rất thần diệu». Cái xin chur qui-vị trong Lục-Châu như muốn dùng thuốc của tiệm tôi, xin vui lòng viết thư cho tôi rõ, sẵn lòng gởi thuốc lập tức mà gởi CONTRE REMBOURSEMENT. Chur qui-vị muốn xin CATALOGUE, hãy viết thư cho tôi hay, sẵn lòng gởi cho không. Tại Saigon nhà số 23 đường Pelierin có bán giùm thuốc của tiệm tôi.

SÂM NHUNG BỔ THẬN HOÀN

(THUỐC BỔ THẬN GIẢ SÂM NHUNG)

Dám tưởng trong trần thế con người, thảo là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên thất dưỡng thì phải mau dùng thuốc mà bồi bổ tinh thần mới đáng mạnh giỏi. Nền tiệm tôi gần lòng hiệp chế hoàn thuốc này công hiệu hạng nhất, điều hòa huyết mạch bổ thận tráng dương, tư nhuận mật mảy, khoé hòa vị, bồi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di tinh, bạch trước, lậu, tinh tiết dầm dể, mồ hôi lai láng, hoặc hạ nguơn suy nhược, thận kém tinh hàn, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỗi gổ đau lưng. Các chứng về hư tổn mà sanh, dùng đến thuốc này đường cây khô dươn nhuận mưa móc, sung lúc tinh thần nở nang da thịt.

Mỗi hộp 6 hoàn giá sáu cật (0\$60)

THIÊN KIM BẢO KHÔN ĐƠN

(THUỐC BỔ KHÔN (ĐƠN BÀ) CƯỜNG TỬ)

Thuốc này trị bệnh đơn bà con gái huyết khí suy nhược, thân thể ốm o, nhan sắc vô vàng, đường kinh không đúng kỳ, hoặc trời hoặc sục, bạch đới hạ, huyết bạch hoặc nhiều hoặc ít, huyết ban, lậu, hư thai, nên sáng, cơ từ cung lạnh chậm con, hoặc sung sức quá bội, ngấn trở đường sanh dục, chậm thai nghén, hoặc con gái lớn lên bề đường kinh, bón huyết, làm lớn bụng. Ăn ngủ không ngon, no hơi, nhứt đầu, sanh chứng nhứt gân, mỗi lưng đau bụng, khi nhiều khi ít không chừng, hoặc đơn bà có thai, hèn trở tăng lên. Các chứng hư tổn dùng đến thuốc này thì lành mạnh. Bồi bổ khí huyết, chứng từ lưỡng phương.

Mỗi hộp 2 hoàn giá bán (1\$00)

DƯƠNG TÂM NINH THẦN HOÀN

(THUỐC BỔ TÂM AN THẦN)

Phương thuốc này chủ trị lo lắng quá độ, hao tổn tâm huyết, đêm ngủ chẳng ngon, tinh thần bất hoải, giảm sức sống, ăn, bằng hoàn thần thể, tỷ vị suy nhược hay mệt hay quên, cũng bởi học hành quá sức, dâm sương giải nắng, buồn bán nhọc nhằn, ngồi cả ngày, đi cả buổi, mệt nhọc tinh thần, các chứng về lao tổn, dùng đến thuốc này, rất nên thần hiệu, bồi nhận tâm can, điều hòa huyết mạch, lỗ tai sáng mắt, định chí an thần, bổ ích nguơn khí, thêm sức sống lần.

Mỗi hộp 6 hoàn giá sáu cật (0\$60)

VẠN LƯNG ĐỨC TẾ ĐƠN

(THUỐC BỔ CHỨC)

Phàm con người bệnh chỉ đều có thuốc trị cả. Nếu dùng nhầm thuốc tự nhiên bệnh lành. Tiệm tôi đã hiệp với các lương y có danh bên Trung-Huê cùng người Tây loan đủ lẽ mà hiệp phương thuốc đức-tế-đơn này, chủ trị các bệnh tươi chứng, đau bụng, tả, mửa, vọp bẻ, sinh bụng, no hơi, trực tả giải phong độc, hoặc cảm mạo phong hàn, nhức đầu sổ mũi, ăn không tiêu, no hơi tức ngực, bụng chướng, hay nghiêng răng, ngột xe ngột hơi, chói nước, đại sống, nhiễm phong, ho nóng, la, nước sôi sủ, tứ chi bủng rùng, thân thể nặng nề, dùng đến, tức thì công hiệu còn cơn mạnh mà thường dùng, thì xu trừ ba bệnh tả khí khố xâm, hoặc dùng để trong nhà tùy thân hoặc gập người cơ nguy cấp mà cứu, thì công đức rất trọng. Bất luận giá trị gì đều dùng đến cả.

Mỗi ve nhỏ giá một cật (010)

Mỗi hộp 12 ve giá (1\$00)

MỸ KỸ

TIỆM HỌA CHƠN DUNG VÀ KHÁC CON DẤU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách dặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mũ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thảo mộc theo lá chầu hiện, vân vân...

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bố, nước thuốc mực Tàu, viết chì than, họa biền liễn và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIUSEPPE

Rượu, Rhum

(Rượu Rum)

HIỆU

“STELLA”

Hàng “UNION FONCIERE FRANCO-ANNAMITE” mới lập tại Cánhthor, dùng tinh ròng nước mía trong trong hạt má dặt ra rượu này.

Nước trong chạng kém các thứ Rhum thiên hạ dục xưa nay, còn bề ngon, ngọt, nên thuốc thì bằng thật chẳng thứ nào bằng. Mỗi thơn càng diệu-dàng vì là nhờ bởi mía; khí vị của rượu ấy nói chẳng cùng, có nếm rồi mới rõ.

Xin chur qui khách hãy mua mà dùng, thử dặng mừng cho hồn-quốc ngày nay dặng 1 một nhà ky-nghệ, khéo lấy có thể-sáng mà làm nên việc.

Nhà hàng H. G. D. H. Les Galeries de l'Ouest Cantho, và nhà G. O. ngành tại Sóc-trăng, và Bả-liêu đều có trữ. Giá thiệt rẻ lắm.

ve 1 litre 1\$50

1 gôc ba litre 0.50

Chur qui vị muốn mua xin gởi mua nơi các tiệm kể tên trên đó hay là gởi cho Monsieur Albert Viviers Trạng-sư tại Cánhthor.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Geometre Civil

Longxuyen — Chaudoc — Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ông Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGHỊCH

LONGXUYEN — CHAUDOC — SADEC

ảnh dặt diên thổ,

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sàng,

Công chuyện làm kỳ

cang và tin giả nhẹ

Biển chủ có cần dùng

xia viết thư thương nghị

Cáo Thị

Có người muốn bán một cái đèn dầu xăn (un appareil d'éclairage à gaz d'essence): bình dầu để trên cao, có ống chạy xuống rải ra, tra được mười lăm ngọn đèn. Đèn này sáng lắm, có đủ đồ phụ tùng sẽ bán luôn theo cuộc. Người ta bán là vì mới đem đèn diên khi vô nhà, nên đèn dầu xăn (essence) dư dùng.

Bán thiệt rẻ, xin viết thư cho Bồn-quản An-Hà-Nhứt-Bảo mà thương tình

LOI RAO

Tại nhà in Hâu-Giang Cantho có bán hộp đồ dưng đồ cho học trò dùng kêu là PLUMIER; trong hộp ấy có:

1 cây viết chì đen, thử tốt

1 cây viết chì dầu xanh, dầu đỏ

1 cây viết mực có găm ngòi viết

Giá mỗi hộp là 0\$40

Tiền gởi phụ thêm. 0\$10

Cũng có bán các món khác nữa, giá rẻ lắm, xin viết thư thương nghị.

Lời rao

Tại nhà in Hàn-Giang, đường Boul-
vard Saintenoy - Cantho, có bán sách « LỜI
ĐẠY CÁC HƯƠNG-CHỨC MÀ CÓ QUYỀN THI HÀNH
NHỮNG ĐIỀU LỆ TRONG LỜI NGHỊ ĐỊNH CỦA QUÂN
TOÀN-QUYỂN KHÂM MẠNG, ĐỀ NGÀY 24 NOVEM-
BRE 1917. Sách này có chữ Laos và chữ
Quốc-ngữ: tên chữ Langsa thì của quan
Chánh tòa HABERT Cantho làm ra; còn
bên Quốc-ngữ thì của M. Phạm-Thái-Hòa.
Thông ngôn hữu thế tại Tòa án Cantho
giải nghĩa và dịch một cách rành rẽ để
hiểu lầm.

Sách này thiết hữu ích cho Hương-
Chức và các chủ điền lân.

Bán mỗi cuốn là..... 0 30

Tiền gởi..... 0 10

Mua từ 30 cuốn tới 50 thì cho huê
lòng 20%; mua 100 cuốn thì huê lòng
25%.

Thuộc điều kiện Canon

(SÚNG ĐẠI BÁT)

BAO XANH

Hát đã ngon mà giá lại rẻ hơn, mua
bát thử thì mới biết.

Tại HANG DENIS FRÈRES bán.

Phổ cáo Đồng ban

Kể từ buổi An-Hà An-quân,
Tại Cantho, tạo sáng đến đây,
Lục-châu quân-lữ, ơn dày
Mặc-cần ơn giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-tân đảng cứu hàng rợ gợc
Mây sấm tằm, thấy thợ tin rợc,
Lãnh lu chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-bông,
Thiệp-lạc.

Toa, số, hộ, làm công kỹ lưỡng,
Chắc tại bên chẳng nhược của người
Nói chi sách đóng thì thôi!
Lơng da, lợc lỗ, đề dơi ít hư,
Sách in, ảnh, tình từ, Kim Túy,
Tự điển công Sở kỹ Đại nam.
Tuyển tra Pháp lý, dạy kham,
Cách thi hẩu ấn, thiệp làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng này đồ hàng.
Thiếu chủ dân giầy lạng, mực ngời;
Chuồn tru, sao Phái những lời.
Sang chơi 4 chuyên xin mời các ông,
Tuy vật liệu, nay không dễ dờ,
Bản quán nào dám bán y ợc.

Thuộc điều kiện Globe

(TRÁI ĐAT)

Có gói 10 điếu.

Có gói 20 điếu.

Hút đã ngon, để...
không nước, không...
Tại HANG DENIS FRÈRES bán.

Cantho. - Imp. de l'Ouest.

Le Gérant: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA